ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δέκατο πενταμελές τμήμα)

της 11ης Δεκεμβρίου 2024*

«Ρήτρα διαιτησίας – Σύμβαση επιχορήγησης για το έργο TTD.EU (“European Quality Wines: Taste the Difference”) – Ενέργειες ενημέρωσης και προώθησης που αφορούν γεωργικά προϊόντα και εφαρμόζονται στην εσωτερική αγορά και σε τρίτες χώρες – Αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης – Υπόνοιες τέλεσης απάτης στο πλαίσιο ποινικής έρευνας σχετικής με άλλη σύμβαση επιχορήγησης – Συμβατική ευθύνη»

Στην υπόθεση T-440/22,

Unione Italiana Vini Servizi Soc. coop. arl (UIV Servizi), με έδρα το Μιλάνο (Ιταλία), εκπροσωπούμενη από τους B. Bonafini, D. Rovetta και V. Villante, δικηγόρους,

ενάγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Έρευνας (REA), εκπροσωπούμενου από τις S. Payan-Lagrou και V. Canetti, επικουρούμενες από τους D. Waelbroeck και A. Duron, δικηγόρους,

εναγομένου,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δέκατο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους O. Porchia (εισηγήτρια), πρόεδρο, M. Jaeger, L. Madise, P. Nihoul και S. Verschuur, δικαστές,

γραμματέας: P. Cullen, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

κατόπιν της επ’ ακροατηρίου συζητήσεως της 6ης Μαρτίου 2024,

λαμβανομένου υπόψη του αιτήματος κατάργησης της δίκης που υπέβαλε ο REA στις 10 Σεπτεμβρίου 2024,

λαμβανομένης υπόψη της απόφασης να επαναληφθεί η προφορική διαδικασία,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

λαμβανομένων υπόψη των παρατηρήσεων της ενάγουσας επί του αιτήματος κατάργησης της δίκης οι οποίες υποβλήθηκαν ενώπιον της Γραμματείας του Γενικού Δικαστηρίου στις 14 Οκτωβρίου 2024,

λαμβανομένων υπόψη των αποφάσεων της 21ης Οκτωβρίου 2024 να εξεταστεί το αίτημα κατάργησης της δίκης μαζί με την ουσία της υπόθεσης και να περατωθεί η προφορική διαδικασία,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την αγωγή που άσκησε δυνάμει του άρθρου 272 ΣΛΕΕ, η ενάγουσα, Unione Italiana Vini Servizi Soc. coop. arl (UIV Servizi), ζητεί, πρώτον, να διαπιστωθεί ότι η απόφαση του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Έρευνας (REA) με την οποία ανεστάλη η υπ' αριθ. 874904 σύμβαση επιχορήγησης για το έργο με τίτλο «European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU» και η οποία περιέχεται στην επιστολή του REA της 2ας Μαΐου 2022 (στο εξής: επιστολή επιβεβαίωσης της αναστολής) είναι ανίσχυρη, δεύτερον, να υποχρεωθεί ο REA να άρει την αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU και, τρίτον, να υποχρεωθεί ο REA να της καταβάλει αποζημίωση για την αποκατάσταση της υλικής ζημίας και την ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που ισχυρίζεται ότι υπέστη εξ αυτού του λόγου.

Ιστορικό της διαφοράς

2 Η ενάγουσα είναι ιταλική ένωση η οποία εκπροσωπεί επιχειρήσεις στον τομέα του ιταλικού οίνου σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο από το 1895. Παρέχει ευρύ φάσμα υπηρεσιών σε επαγγελματίες στον τομέα του οίνου, συμπεριλαμβανομένων συμβουλευτικών υπηρεσιών σχετικά με τις χρηματοδοτήσεις και τα ευρωπαϊκά έργα.

3 Στις 6 Δεκεμβρίου 2019 η ενάγουσα, ενεργούσα ως συντονίστρια και δικαιούχος, και η ισπανική ένωση Organization Interprofesional del Vino de España (OIVE), υπό την ιδιότητά της ως δικαιούχος, συνήψαν με τον Εκτελεστικό Οργανισμό για τους Καταναλωτές, την Υγεία, τη Γεωργία και τα Τρόφιμα (Chafea) την υπ' αριθ. 874904 σύμβαση επιχορήγησης, με αντικείμενο την υλοποίηση έργου υπό τον τίτλο «European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU», το οποίο αποσκοπούσε στην προώθηση των ιταλικών και ισπανικών οίνων στις αγορές της Κίνας και των Ηνωμένων Πολιτειών (στο εξής: σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU). Από την 1η Απριλίου 2021 ο REA ανέλαβε την υλοποίηση των δράσεων που διεξάγονταν από τον Chafea.

4 Η σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU εντασσόταν στο πλαίσιο της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων της 15ης Ιανουαρίου 2019 για επιχορηγήσεις για ενέργειες ενημέρωσης και προώθησης που αφορούν τα γεωργικά προϊόντα και εφαρμόζονται στην εσωτερική αγορά και σε τρίτες χώρες σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1144/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ 2019, C 18, σ. 4).

5 Κατά το άρθρο 3 της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU, η εν λόγω σύμβαση είχε διάρκεια 36 μηνών από την 1η Μαρτίου 2020.

6 Με επιστολή της 16ης Απριλίου 2020, η OIVE ενημέρωσε την ενάγουσα ότι επιθυμούσε να θέσει τέρμα στη συμμετοχή της στη σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU από την 1η Μαρτίου 2020.

7 Με επιστολή της 29ης Μαΐου 2020, η ενάγουσα ζήτησε από τον Chafea, αφενός, την κατάρτιση τροποποιητικής πράξης της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU προκειμένου να καταχωριστεί η καταγγελία της ως άνω σύμβασης από την OIVE και, αφετέρου, την προσθήκη της Promotora d'Exportacions Catalanes SA (Prodeca) ως δικαιούχου. Η εν λόγω τροποποιητική πράξη συνήφθη με τον Chafea στις 6 Ιουλίου 2020.

8 Μεταξύ της 24ης Απριλίου και της 1ης Νοεμβρίου 2020 και μεταξύ της 18ης Ιανουαρίου και της 22ας Μαΐου 2021, το έργο ανεστάλη βάσει του άρθρου 35 της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU λόγω της πανδημίας COVID-19.

9 Τον Φεβρουάριο του 2021 η ενάγουσα ολοκλήρωσε την επιλογή του οργάνου το οποίο θα εκτελούσε το έργο που αποτελούσε το αντικείμενο της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU και θα ήταν υπεύθυνο για την υλοποίηση των δράσεων προς επίτευξη των σκοπών του έργου αυτού. Η σύμβαση για την υλοποίηση των δράσεων του εν λόγω έργου ανατέθηκε στην Ópera Business Dreams SLU.

10 Στις 28 Ιουλίου 2021 η ενάγουσα ενημέρωσε τον REA μέσω της διαδικτυακής πύλης συμμετεχόντων ότι, στις 27 Μαΐου 2021, η Guardia di Finanza di Milano (υπηρεσία διώξεως οικονομικού εγκλήματος Μιλάνου, Ιταλία) είχε διενεργήσει οικονομικό έλεγχο στην ίδια βάσει εντάλματος έρευνας και κατασχέσεως που είχε εκδοθεί από τον εισαγγελέα της Ιταλικής Δημοκρατίας στο Tribunale di Milano (πλημμελειοδικείο Μιλάνου, Ιταλία) στις 24 Μαΐου 2021. Ο έλεγχος αυτός διενεργήθηκε στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας η οποία κινήθηκε, λόγω υπονοιών τέλεσης απάτης, σε εθνικό επίπεδο, κατά του προέδρου-γενικού διευθυντή της ενάγουσας, του οικονομικού διευθυντή της και του εξωτερικού συμβούλου της ενάγουσας και της Veronafiere SpA (στο εξής: ποινική έρευνα). Επιπροσθέτως, ο εν λόγω οικονομικός έλεγχος, με αντικείμενο την υπ' αριθ. 826012 σύμβαση επιχορήγησης, ήτοι τη σύμβαση «Native grapes Academy – NGA» (στο εξής: σύμβαση επιχορήγησης NGA), στο πλαίσιο της οποίας η ενάγουσα είναι συντονίστρια και δικαιούχος, επικεντρώθηκε στη συμβατική σχέση μεταξύ της Veronafiere και της ενάγουσας και στη συνύπαρξη δύο κυρίων συμβάσεων μεταξύ των δύο αυτών εταιριών.

11 Στις 6 Αυγούστου 2021 πραγματοποιήθηκε σύσκεψη μέσω τηλεδιάσκεψης (στο εξής: σύσκεψη μέσω τηλεδιάσκεψης της 6ης Αυγούστου 2021) μεταξύ της ενάγουσας και της υπεύθυνης εντός του REA για τη σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU, κατά τη διάρκεια της οποίας η ενάγουσα παρέσχε περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την ποινική έρευνα. Στο πλαίσιο αυτό, η υπεύθυνη για τη σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU εντός του REA παρατήρησε, κατά την ενάγουσα, ότι, δεδομένου ότι η ποινική έρευνα αφορούσε χωριστή σύμβαση επιχορήγησης, ήτοι τη σύμβαση επιχορήγησης NGA, δεν ήταν αναγκαία η λήψη μέτρου σχετικά με την εκτέλεση της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU, η οποία μπορούσε επομένως να συνεχισθεί να εκτελείται κανονικά.

12 Κατόπιν της σύσκεψης μέσω τηλεδιάσκεψης της 6ης Αυγούστου 2021, ο REA διαβίβασε στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) τις πληροφορίες που παρέσχε η ενάγουσα. Με σημείωμα της 13ης Ιανουαρίου 2022, ο REA ενημερώθηκε ότι, στις 7 Δεκεμβρίου 2021, η OLAF είχε κινήσει έρευνα σχετικά με ισχυρισμούς περί απάτης και άλλων παρατυπιών κατά την εκτέλεση των συμβάσεων επιχορήγησης που είχαν συνάψει η ενάγουσα, η Veronafiere και άλλες οντότητες με την Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένης της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU (στο εξής: έρευνα της OLAF). Επιπροσθέτως, στο σημείωμα αυτό αναφερόταν ότι δεν είχε προβλεφθεί κανένα προληπτικό διοικητικό μέτρο κατά το στάδιο έναρξης της έρευνας.

13 Στις 27 Ιανουαρίου 2022 η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία στο Μιλάνο ζήτησε από τον αρμόδιο για την προκαταρκτική έρευνα δικαστή του Tribunale di Milano (πλημμελειοδικείου Μιλάνου) παράταση της προθεσμίας της ποινικής έρευνας κατά έξι μήνες.

14 Με επιστολή της 23ης Φεβρουαρίου 2022 [αριθ. αναφοράς Ares (2022)1381304] (στο εξής: επιστολή προκαταρκτικής ενημέρωσης), ο REA γνωστοποίησε στην ενάγουσα την πρόθεσή του να αναστείλει τη σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU βάσει του άρθρου 33.2 της εν λόγω σύμβασης. Στην επιστολή αυτή, ο REA ανέφερε τα εξής:

«[Β]άσει πληροφοριών που λάβαμε, σύμφωνα με τις οποίες η οργάνωσή σας αποτελεί αντικείμενο ποινικής έρευνας στην Ιταλία λόγω υποψίας διάπραξης απάτης, θεωρούμε ότι η εκτέλεση [της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU] δεν μπορεί να συνεχιστεί και πρέπει να ανασταλεί έως ότου αποσαφηνιστεί η κατάσταση.»

15 Στις 22 Μαρτίου 2022 η ενάγουσα υπέβαλε τις παρατηρήσεις της απαντώντας στην επιστολή προκαταρκτικής ενημέρωσης. Υποστήριξε, μεταξύ άλλων, ότι, ως νομικό πρόσωπο, δεν εμπλεκόταν σε καμία ποινική διαδικασία και ότι η ποινική έρευνα για την οποία έκανε λόγο ο REA αφορούσε δύο από τους υπαλλήλους της.

16 Με την επιστολή επιβεβαίωσης της αναστολής, ο REA επιβεβαίωσε ότι επιθυμούσε την αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU από τις 8 Μαΐου 2022 και απέρριψε τις παρατηρήσεις που υπέβαλε η ενάγουσα επισημαίνοντας, μεταξύ άλλων, ότι η αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU στηριζόταν στο άρθρο 33.2.1, στοιχείο a, της εν λόγω σύμβασης. Συγκεκριμένα, κατά τον REA, τα φυσικά πρόσωπα τα οποία αφορούσε η ποινική έρευνα ήταν εξουσιοδοτημένα να εκπροσωπούν την ενάγουσα ή να λαμβάνουν αποφάσεις εξ ονόματός της, όπερ δικαιολογούσε την αναστολή της σύμβασης, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 33.2.1, στοιχείο a, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU. Επιπροσθέτως, επί του ζητήματος αυτού, ο REA διευκρίνισε ότι, έστω και αν η ποινική έρευνα βρισκόταν ακόμη σε εξέλιξη και, κατά το συγκεκριμένο χρονικό σημείο, δεν υπήρχε καμία απόδειξη παρατυπιών ή απάτης, εντούτοις μπορούσε, προκειμένου να προστατεύσει τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, να αναστείλει τη σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU σε περίπτωση υπονοιών τέλεσης απάτης όπως αναφερόταν στην ως άνω διάταξη.

17 Με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της 6ης Μαΐου 2022, η ενάγουσα ζήτησε να πραγματοποιηθεί σύσκεψη στις Βρυξέλλες (Βέλγιο) με τον REA προκειμένου να συζητηθεί η επιστολή επιβεβαίωσης της αναστολής και να γίνει προσπάθεια για φιλικό διακανονισμό.

18 Στις 24 Μαΐου 2022, στο πλαίσιο της έρευνας της OLAF (βλ. σκέψη 12 ανωτέρω), διενεργήθηκε επιτόπιος έλεγχος στις εγκαταστάσεις της ενάγουσας στην Ιταλία, προκειμένου να εξακριβωθεί αν η ενάγουσα είχε διαπράξει παρατυπίες στο πλαίσιο έργων χρηματοδοτούμενων από την Ένωση, συμπεριλαμβανομένου του έργου που αποτελούσε το αντικείμενο της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU.

19 Στις 25 Μαΐου 2022 ο REA ανέστειλε τη λήξη της προθεσμίας πληρωμής βάσει του άρθρου 31.1, στοιχείο c, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU, λόγω αμφιβολιών σχετικά με την επιλεξιμότητα των δαπανών που δηλώθηκαν στους ετήσιους λογαριασμούς, για τις οποίες απαιτούνταν έλεγχοι, επιθεωρήσεις, οικονομικοί έλεγχοι ή συμπληρωματικές έρευνες.

20 Με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της 30ής Μαΐου 2022, ο REA απέρριψε το αίτημα για σύσκεψη που διατύπωσε η ενάγουσα (βλ. σκέψη 17 ανωτέρω), λόγω του γεγονότος ότι, καθόσον η έρευνα της OLAF βρισκόταν σε εξέλιξη, δεν ήταν σε θέση να συζητήσει συγκεκριμένα ζητήματα σχετικά με την αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU ή ακόμη και με την ίδια την έρευνα της OLAF.

21 Στις 12 Ιουλίου 2022 η ενάγουσα άσκησε την υπό κρίση αγωγή.

Πραγματικά περιστατικά και διαδικασίες που έλαβαν χώρα μετά την άσκηση της αγωγής

22 Στις 12 Ιουλίου 2022 η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία στο Μιλάνο ζήτησε από τον αρμόδιο για την προκαταρκτική έρευνα δικαστή του Tribunale di Verona (πλημμελειοδικείου της Βερόνα, Ιταλία) τη συντηρητική κατάσχεση του ποσού των 2 085 810,96 ευρώ εις βάρος της ενάγουσας. Στις 13 Σεπτεμβρίου 2022 ο αρμόδιος για την προκαταρκτική έρευνα δικαστής του Tribunale di Verona (πλημμελειοδικείου της Βερόνα) έκανε δεκτό το εν λόγω αίτημα και διέταξε τη συντηρητική κατάσχεση του ποσού των 2 085 810,96 ευρώ εις βάρος της ενάγουσας και, σε περίπτωση που αποδεικνυόταν αδύνατη η κατάσχεση του ποσού αυτού, την κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων της ενάγουσας μέχρι να καλυφθεί το εν λόγω ποσό.

23 Με επιστολή της 23ης Σεπτεμβρίου 2022, η ενάγουσα υπέβαλε στο Tribunale di Verona (πλημμελειοδικείο της Βερόνα) αίτηση επανεξέτασης της συντηρητικής κατάσχεσης που είχε διατάξει το ίδιο δικαστήριο.

24 Στις 2 Φεβρουαρίου 2023 ο εισαγγελέας του Corte dei conti (Ελεγκτικού Συνεδρίου, Ιταλία) της περιφέρειας της Λομβαρδίας (Ιταλία) ζήτησε τη συντηρητική κατάσχεση των περιουσιακών στοιχείων και των τραπεζικών λογαριασμών της ενάγουσας με σκοπό την προστασία των κονδυλίων της Ένωσης στο πλαίσιο της σύμβασης επιχορήγησης NGA. Με την υπ' αριθ. 2/2023 διάταξη της 13ης Φεβρουαρίου 2023, ο δικαστής του Corte dei conti (Ελεγκτικού Συνεδρίου) της περιφέρειας της Λομβαρδίας ενέκρινε την κατάσχεση ποσού 2,085 εκατομμυρίων ευρώ, εν αναμονή της επικύρωσης ή της τροποποίησης της διάταξης κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως που είχε προγραμματιστεί για τις 16 Μαρτίου 2023. Δεδομένου ότι η ενάγουσα κατέβαλε το ως άνω ποσό στις 23 Φεβρουαρίου 2023, ήρθη η διάταξη περί κατασχέσεως του Corte dei conti (Ελεγκτικού Συνεδρίου) της περιφέρειας της Λομβαρδίας και περατώθηκε η διαδικασία.

25 Απαντώντας σε μέτρο οργανώσεως της διαδικασίας που πρότεινε το Γενικό Δικαστήριο, οι διάδικοι επιβεβαίωσαν, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι η έρευνα της OLAF περατώθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2022. Συναφώς, διευκρίνισαν επίσης ότι, βάσει των πορισμάτων της έρευνας αυτής, η OLAF είχε απευθύνει στον REA οικονομικές συστάσεις, η εφαρμογή των οποίων δεν είχε οδηγήσει, όσον αφορά τη σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU, κατά την ημερομηνία της επ' ακροατηρίου συζητήσεως, σε εκτελεστικά μέτρα.

26 Στις 10 Σεπτεμβρίου 2024 ο REA υπέβαλε αίτημα για κατάργηση της δίκης στο πλαίσιο του οποίου ενημέρωσε το Γενικό Δικαστήριο ότι η αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU είχε αρθεί. Στο ίδιο πλαίσιο, ο REA προσκόμισε επιστολή της 13ης Μαΐου 2024, με την οποία είχε ενημερώσει την ενάγουσα ότι, κατόπιν της ανάλυσης των συμπερασμάτων της έρευνας της OLAF και του πρόσφατου αποτελέσματος της ποινικής έρευνας, η αναστολή της εν λόγω σύμβασης επιχορήγησης μπορούσε να αρθεί.

27 Κατόπιν της επανάληψης της προφορικής διαδικασίας, στις 14 Οκτωβρίου 2024, η ενάγουσα υπέβαλε τις παρατηρήσεις της επί του αιτήματος του REA για κατάργηση της δίκης. Με τις παρατηρήσεις αυτές, ενώ επιβεβαίωσε ότι η αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU είχε αρθεί και ότι η εκτέλεση της εν λόγω σύμβασης είχε επανεκκινήσει, αντιτάχθηκε στο αίτημα για κατάργηση της δίκης για διάφορους λόγους.

28 Πρώτον, η ενάγουσα υποστηρίζει ότι το αίτημα κατάργησης της δίκης υποβλήθηκε πολύ καθυστερημένα από τον REA και, ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο.

29 Δεύτερον, η ενάγουσα ισχυρίζεται ότι, μολονότι ο REA προχώρησε «τυπικώς» σε άρση της αναστολής της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU, εντούτοις επικαλείται πλέον «τεχνικά εμπόδια» για την εφαρμογή της σύμβασης στην πράξη. Επιπροσθέτως, συναφώς, η ενάγουσα επισημαίνει ότι η τυπική «επανεκκίνηση» της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU από τον REA συνιστά παραδοχή του εσφαλμένου χαρακτήρα της αρχικής αναστολής της, τούτο δε κατά μείζονα λόγο διότι όλες οι περιστάσεις της υπό κρίση υπόθεσης παρέμειναν απαράλλακτες εξαρχής.

30 Τρίτον, η ενάγουσα υποστηρίζει ότι ο REA, αντί να υποβάλει αίτημα για κατάργηση της δίκης στο Γενικό Δικαστήριο, θα μπορούσε να επικοινωνήσει μαζί της ώστε να συζητήσουν σχετικά με την επανεκκίνηση της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU και τις συνέπειές της στο πλαίσιο της υπό κρίση υπόθεσης. Ο REA, ενεργώντας χωρίς να ενημερώσει την ενάγουσα εκ των προτέρων, επέδειξε κακή πίστη.

31 Τέταρτον, η ενάγουσα εκτιμά ότι έχει συμφέρον να αποφανθεί το Γενικό Δικαστήριο επί του αιτήματος αποζημίωσης και, ως εκ τούτου, επί του ζητήματος κατά πόσον η αρχική αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU ήταν νόμιμη. Η αναγνώριση του παράνομου χαρακτήρα της αναστολής από το Γενικό Δικαστήριο συνιστά, κατά την άποψη της ενάγουσας, αφ' εαυτής, έννομο συμφέρον και ουσιώδη μορφή αποζημίωσης υπό τη μορφή της αποκατάστασης της φήμης της ενάγουσας στην αγορά του οίνου.

Αιτήματα των διαδίκων

32 Η ενάγουσα ζητεί, κατ' ουσίαν, με το τελευταίο δικόγραφό της, από το Γενικό Δικαστήριο:

– να διαπιστώσει ότι η απόφαση αναστολής της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU η οποία περιέχεται στην επιστολή επιβεβαίωσης της αναστολής είναι ανίσχυρη·

– να υποχρεώσει τον REA να άρει την αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU·

– να υποχρεώσει τον REA να της καταβάλει το ποσό των 500 000 ευρώ ως αποζημίωση·

– να διαπιστώσει ότι η αγωγή διατηρεί το αντικείμενό της·

– να καταδικάσει τον REA στα δικαστικά έξοδα.

33 Ο REA ζητεί, κατ' ουσίαν, με το τελευταίο δικόγραφό του, από το Γενικό Δικαστήριο:

– να διαπιστώσει ότι πρέπει να καταργηθεί η δίκη επί της αγωγής·

– επικουρικώς, να απορρίψει την αγωγή ως εν μέρει απαράδεκτη και εν όλω αβάσιμη·

– να καταδικάσει την ενάγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

Επί της ρήτρας διαιτησίας

34 Το άρθρο 41.2, πρώτο εδάφιο, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU περιέχει ρήτρα διαιτησίας κατά την έννοια του άρθρου 272 ΣΛΕΕ, η οποία απονέμει στο Γενικό Δικαστήριο και, κατόπιν αιτήσεως αναιρέσεως, στο Δικαστήριο αποκλειστική αρμοδιότητα για την εκδίκαση κάθε διαφοράς που αφορά την ερμηνεία, την εφαρμογή ή το κύρος της εν λόγω σύμβασης, η οποία δεν μπορεί να διευθετηθεί με φιλικό διακανονισμό.

Επί του εφαρμοστέου δικαίου

35 Το Γενικό Δικαστήριο, όταν επιλαμβάνεται διαφοράς δυνάμει ρήτρας διαιτησίας κατά το άρθρο 272 ΣΛΕΕ, πρέπει να την επιλύει βάσει του ουσιαστικού δικαίου που έχει εφαρμογή επί της συμβάσεως (πρβλ. απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 1986, Επιτροπή κατά Zoubek, 426/85, EU:C:1986:501, σκέψη 4).

36 Εν προκειμένω, δυνάμει της ρήτρας εφαρμοστέου δικαίου που περιλαμβάνεται στο άρθρο 41.1 της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU, η σύμβαση διέπεται από το εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης, το οποίο συμπληρώνεται εν ανάγκη από το βελγικό δίκαιο.

37 Ως εκ τούτου, όπως επιβεβαιώθηκε και από τους διαδίκους κατά τη διάρκεια της επ' ακροατηρίου συζήτησης, η σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU διέπεται από τις σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης, ήτοι ιδίως από τη Συνθήκη ΛΕΕ και τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ 2018, L 193, σ. 1, στο εξής: δημοσιονομικός κανονισμός).

38 Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι, όταν τα θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμοί της Ένωσης εκτελούν σύμβαση, εξακολουθούν να υπόκεινται στις υποχρεώσεις που υπέχουν από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης) και από τις γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης (πρβλ. απόφαση της 16ης Ιουλίου 2020, ADR Center κατά Επιτροπής, C-584/17 P, EU:C:2020:576, σκέψη 86). Επομένως, αν οι διάδικοι αποφασίσουν, μέσω ρήτρας διαιτησίας στη μεταξύ τους σύμβαση, να αναγνωρίσουν στον δικαστή της Ένωσης αρμοδιότητα να αποφαίνεται επί διαφορών σχετικών με την ως άνω σύμβαση, ο εν λόγω δικαστής θα είναι αρμόδιος να εξετάσει ενδεχόμενες παραβάσεις του Χάρτη και παραβιάσεις των γενικών αρχών του δικαίου της Ένωσης, ανεξάρτητα από το εφαρμοστέο δίκαιο που προβλέπει η σύμβαση (απόφαση της 16ης Ιουλίου 2020, Inclusion Alliance for Europe κατά Επιτροπής, C-378/16 P, EU:C:2020:575, σκέψη 81).

39 Επιπροσθέτως, προκειμένου να καλυφθεί κενό στους συμβατικούς όρους ή στις σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης, η σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU διέπεται από το εθνικό δίκαιο που ορίζεται στη σύμβαση, ήτοι, εν προκειμένω, από το βελγικό δίκαιο.

40 Συνεπώς, πρέπει να διευκρινιστούν οι κανόνες που διέπουν την εκτέλεση και την ερμηνεία των συμβάσεων στο βελγικό δίκαιο, όπως αυτό ίσχυε κατά τη σύναψη και την εκτέλεση της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU.

41 Το άρθρο 1134 του βελγικού αστικού κώδικα ορίζει στο πρώτο εδάφιο ότι οι «νομίμως συναφθείσες συμβάσεις επέχουν θέση νόμου μεταξύ των συμβαλλομένων» και στο δεύτερο εδάφιο ότι οι συμβάσεις αυτές δεν «μπορούν να ανατραπούν παρά μόνο με αμοιβαία συναίνεση των συμβαλλομένων ή για τους λόγους που επιτρέπει ο νόμος».

42 Το άρθρο 1134, τρίτο εδάφιο, του βελγικού αστικού κώδικα προβλέπει επιπλέον ότι οι συμβάσεις πρέπει να εκτελούνται σύμφωνα με την καλή πίστη. Το άρθρο 1135 του ίδιου κώδικα ορίζει ότι «[ο]ι συμβάσεις είναι δεσμευτικές όχι μόνον ως προς τα ρητώς προβλεπόμενα σε αυτές, αλλά και ως προς όλες τις συνέπειες τις οποίες προσδίδουν στη συμβατική ενοχή ως εκ της φύσεώς της η επιείκεια, τα συναλλακτικά ήθη ή ο νόμος».

43 Όσον αφορά την ερμηνεία των συμβάσεων, το άρθρο 1156 του βελγικού αστικού κώδικα ορίζει ότι πρέπει «να αναζητείται ποια ήταν η κοινή βούληση των συμβαλλομένων μερών, χωρίς προσήλωση στην κατά γράμμα έννοια των όρων».

44 Επιπλέον, κατά το άρθρο 1157 του βελγικού αστικού κώδικα, «όταν μια ρήτρα δύναται να έχει δύο έννοιες, πρέπει να προτιμάται η έννοια υπό την οποία η σύμβαση μπορεί να παράγει αποτελέσματα».

45 Τέλος, κατά το άρθρο 1161 του βελγικού αστικού κώδικα, «[ό]λες οι συμβατικές ρήτρες ερμηνεύονται σε συνάρτηση προς τις λοιπές ρήτρες της σύμβασης, οπότε σε κάθε συμβατική ρήτρα αποδίδεται η έννοια που απορρέει από τη δικαιοπραξία στο σύνολό της», και, κατά το άρθρο 1162 του ίδιου κώδικα, το οποίο καθιερώνει την αρχή της contra proferentem ερμηνείας, «[ε]ν αμφιβολία, η σύμβαση ερμηνεύεται εις βάρος του μέρους που συνέταξε το κείμενό της και υπέρ εκείνου που ανέλαβε δέσμευση συμβαλλόμενος σε αυτήν».

Επί του πρώτου αιτήματος, με το οποίο ζητείται από το Γενικό Δικαστήριο να διαπιστώσει ότι η επιστολή επιβεβαίωσης της αναστολής της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU είναι ανίσχυρη

46 Προς στήριξη του πρώτου αιτήματος, η ενάγουσα προβάλλει τέσσερις λόγους, οι οποίοι αφορούν αντιστοίχως:

– ο πρώτος, παράνομο χαρακτήρα της επιστολής επιβεβαίωσης της αναστολής και εσφαλμένη εφαρμογή του άρθρου 33.2.1, στοιχείο a, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU·

– ο δεύτερος, παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας·

– ο τρίτος, παράνομο χαρακτήρα της επιστολής επιβεβαίωσης της αναστολής και μη εφαρμογή του άρθρου 33.2.1, στοιχείο b, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU·

– ο τέταρτος, παραβίαση της αρχής της χρηστής διοίκησης που προβλέπεται στο άρθρο 41 του Χάρτη και γενικών αρχών του ενωσιακού δικαίου, ήτοι των αρχών της ασφάλειας δικαίου, της

δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της αναλογικότητας, καθώς και παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης που προβλέπεται στο άρθρο 296, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

47 Πριν εξετασθούν οι ανωτέρω λόγοι, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, το έννομο συμφέρον του προσφεύγοντος ή ενάγοντος πρέπει, λαμβανομένου υπόψη του αντικειμένου της προσφυγής ή αγωγής, να υφίσταται κατά τον χρόνο άσκησής της, άλλως η προσφυγή ή αγωγή κρίνεται απαράδεκτη. Το αντικείμενο της διαφοράς πρέπει να εξακολουθεί να υφίσταται, όπως και το έννομο συμφέρον, μέχρι την έκδοση της δικαστικής απόφασης, άλλως παρέλκει η έκδοση απόφασης, πράγμα που προϋποθέτει ότι η προσφυγή ή η αγωγή μπορεί, με το αποτέλεσμά της, να ωφελήσει τον διάδικο που την άσκησε (βλ. απόφαση της 7ης Ιουνίου 2007, Wunenburger κατά Επιτροπής, C-362/05 P, EU:C:2007:322, σκέψη 42 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

48 Εν προκειμένω, η άρση της αναστολής της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU (βλ. σκέψη 26 ανωτέρω), η οποία, εξάλλου, δεν ισοδυναμεί με ανάκληση της απόφασης περί αναστολής της εν λόγω σύμβασης, δεν είναι ικανή να ικανοποιήσει την ενάγουσα, στο μέτρο που η ίδια, με την αγωγή που άσκησε, ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να αποφανθεί επί της διαφοράς της με τον REA όσον αφορά την εφαρμογή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU και να διαπιστώσει ότι η απόφαση περί αναστολής της εν λόγω σύμβασης είναι ανίσχυρη. Ειδικότερα, δεδομένου ότι η εκτέλεση της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU πρόκειται πλέον να συνεχιστεί, η αγωγή μπορεί να ωφελήσει την ενάγουσα, στο μέτρο που παρέχει τη δυνατότητα να αποσαφηνιστεί η ερμηνεία του άρθρου 33.2.1 της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU και να αποφευχθεί η επανάληψη της φερόμενης παράβασης στο μέλλον.

49 Ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί το αίτημα για κατάργηση της δίκης που υπέβαλε ο REA στο μέτρο που αφορά το πρώτο αίτημα.

50 Επομένως, πρέπει να εξεταστούν, κατ' αρχάς και από κοινού, ο πρώτος και ο τρίτος λόγος οι οποίοι αφορούν παράνομο χαρακτήρα της επιστολής επιβεβαίωσης της αναστολής, εσφαλμένη εφαρμογή του άρθρου 33.2.1, στοιχείο a, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU και μη εφαρμογή του άρθρου 33.2.1, στοιχείο b, της εν λόγω σύμβασης επιχορήγησης.

51 Με τον πρώτο και τον τρίτο λόγο, η ενάγουσα προσάπτει, κατ' ουσίαν, στον REA ότι παρέβη το άρθρο 33.2.1, στοιχείο a, σημείο i, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU, καθόσον, πρώτον, η ποινική έρευνα δεν αφορούσε την ενάγουσα, ως νομικό πρόσωπο, αλλά δύο από τους υπαλλήλους της, ήτοι φυσικά πρόσωπα, τα οποία, κατά την άποψή της, στερούνταν εξουσίας λήψεως αποφάσεων. Δεύτερον, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι, κατά τον χρόνο της αναστολής της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU, η ποινική έρευνα βρισκόταν ακόμη σε προκαταρκτικό στάδιο, τα δύο φυσικά πρόσωπα τα οποία αφορούσε η έρευνα αυτή δεν μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως πρόσωπα «ύποπτα για απάτη» κατά την έννοια του άρθρου 33.2.1, στοιχείο a, σημείο i, της εν λόγω σύμβασης επιχορήγησης. Τρίτον, οι υπόνοιες τέλεσης απάτης δεν αφορούσαν τη σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU, αλλά τη σύμβαση επιχορήγησης NGA, οπότε ο REA θα όφειλε να θεμελιώσει την αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU στο άρθρο 33.2.1, στοιχείο b, της σύμβασης, που αντιστοιχεί στο άρθρο 202, παράγραφος 2, του δημοσιονομικού κανονισμού, για το οποίο, ωστόσο, δεν πληρούνται εν προκειμένω οι προϋποθέσεις εφαρμογής.

52 Κατ' αυτόν τον τρόπο, ο REA παραβίασε την αρχή του τεκμηρίου αθωότητας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 48, παράγραφος 1, του Χάρτη και υπέπεσε σε πρόδηλο σφάλμα εκτιμήσεως των κρίσιμων πραγματικών περιστατικών. Παραβίασε επίσης την αρχή της καλής πίστης κατά την εκτέλεση της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU και παρέβη τις υποχρεώσεις προηγούμενης

ενημέρωσης και «προειδοποίησης» του βελγικού δικαίου, όπερ συνιστά, εξάλλου, υπό το πρίσμα του δικαίου της Ένωσης, παραβίαση των αρχών της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της ασφάλειας δικαίου. Συγκεκριμένα, κατά την ενάγουσα, στη σύσκεψη μέσω τηλεδιάσκεψης της 6ης Αυγούστου 2021, ο REA τής επισήμανε ότι η ποινική έρευνα δεν είχε καμία επίπτωση στη σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU, η οποία, κατά τον REA, μπορούσε συνεπώς να συνεχιστεί χωρίς δυσκολία. Εν συνεχεία, ο REA αποφάσισε να μεταβάλει αιφνιδίως και ανεξήγητα τη θέση του, χωρίς να ειδοποιήσει προηγουμένως την ενάγουσα, και της διαβίβασε απευθείας την επιστολή προκαταρκτικής ενημέρωσης.

53 Ο REA αντικρούει τα επιχειρήματα της ενάγουσας.

54 Πρώτον, ο REA υποστηρίζει ότι οι δύο υπάλληλοι της ενάγουσας τους οποίους αφορά η ποινική έρευνα είναι, υπό την ιδιότητα του προέδρου-γενικού διευθυντή και του οικονομικού διευθυντή της ενάγουσας, εξουσιοδοτημένοι να την εκπροσωπούν ή να λαμβάνουν αποφάσεις εξ ονόματός της και ότι το άρθρο 33.2.1, στοιχείο a, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU προβλέπει τη δυνατότητα αναστολής της εν λόγω σύμβασης επί τη βάσει υπονοιών τέλεσης ουσιωδών σφαλμάτων, παρατυπιών ή απάτης από φυσικά πρόσωπα εξουσιοδοτημένα να εκπροσωπούν ή να λαμβάνουν αποφάσεις εξ ονόματος του δικαιούχου. Ως εκ τούτου, οι υπόνοιες τέλεσης απάτης που αφορούν τους δύο υπαλλήλους της ενάγουσας δικαιολογούσαν την αναστολή εκτέλεσης της εν λόγω σύμβασης επιχορήγησης. Επιπροσθέτως, ο REA διευκρινίζει συναφώς ότι από τις πληροφορίες σχετικά με την πράξη περάτωσης του προκαταρκτικού σταδίου της ποινικής έρευνας της 12ης Δεκεμβρίου 2022 προκύπτει ότι η ενάγουσα, ως νομικό πρόσωπο, εμπλεκόταν επίσης στην ποινική έρευνα.

55 Δεύτερον, ο REA ισχυρίζεται ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η ενάγουσα, δεν παραβίασε το τεκμήριο αθωότητας των υπαλλήλων τους οποίους αφορά η ποινική έρευνα, στο μέτρο που τους θεώρησε «υπόπτους» και όχι «κατηγορουμένους» στο πλαίσιο της έρευνας αυτής.

56 Ειδικότερα, κατά τον REA, υπό το πρίσμα του ιταλικού ποινικού δικονομικού δικαίου, πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ της κατάστασης του «υπόπτου» και της κατάστασης του «κατηγορουμένου». Δυνάμει του άρθρου 60 του ιταλικού κώδικα ποινικής δικονομίας, ο ύποπτος αποκτά την ιδιότητα του κατηγορουμένου όταν του αποδίδεται αξιόποινη πράξη με κλήση στο ακροατήριο, αφού η εισαγγελία περατώσει το στάδιο της ποινικής έρευνας. Εν προκειμένω, όμως, δεν είχε απαγγελθεί κατηγορία εις βάρος των υπαλλήλων της ενάγουσας τους οποίους αφορούσε η ποινική έρευνα κατά τον χρόνο κίνησης της διαδικασίας αναστολής και οι υπάλληλοι αυτοί δεν είχαν θεωρηθεί «κατηγορούμενοι» κατά την έννοια του άρθρου 60 του ιταλικού κώδικα ποινικής δικονομίας. Ο REA υπογραμμίζει ότι, για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι εν λόγω υπάλληλοι της ενάγουσας ήταν ύποπτοι απάτης κατά την έννοια του άρθρου 33.2.1, στοιχείο a, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU και, ως εκ τούτου, για να αναστείλει την εν λόγω σύμβαση επιχορήγησης, στηρίχθηκε κατ' ουσίαν στο γεγονός ότι οι επίμαχοι υπάλληλοι, υπό την ιδιότητα των εξουσιοδοτημένων να εκπροσωπούν ή να λαμβάνουν αποφάσεις εξ ονόματος της ενάγουσας φυσικών προσώπων, αποτελούσαν αντικείμενο της ποινικής έρευνας στην Ιταλία και είχαν επισήμως καταχωρισθεί στο μητρώο ποινικών αδικημάτων στις 7 Ιουλίου 2021.

57 Επιπλέον, ο REA υποστηρίζει ότι το άρθρο 33.2.1, στοιχείο a, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU αποσκοπεί στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης καθόσον παρέχει τη δυνατότητα αναστολής σύμβασης που παρέχει επιχορηγήσεις σε δικαιούχο, όταν αυτός έχει διαπράξει απάτη ή είναι ύποπτος για απάτη. Η εν λόγω διάταξη, η οποία περιλαμβάνεται σε όλες τις τυποποιημένες συμβάσεις επιχορήγησης, θέτει σε εφαρμογή το άρθρο

131, παράγραφος 3, του δημοσιονομικού κανονισμού. Ο σκοπός του μέτρου αναστολής που προβλέπεται στο άρθρο 33.2.1, στοιχείο a, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU θα διακυβευόταν αν η αρχή του τεκμηρίου αθωότητας απαιτούσε, όπως υποστηρίζει η ενάγουσα, να μπορεί να τεθεί σε εφαρμογή η αναστολή μόνον αφότου ο κατηγορούμενος κριθεί ένοχος από ποινικό δικαστήριο.

58 Επιπροσθέτως, με το υπόμνημα ανταπαντήσεως, ο REA υπογραμμίζει ότι η υποστηριζόμενη από την ενάγουσα ερμηνεία, κατά την οποία το υπό αναστολή έργο μπορεί να είναι μόνον εκείνο για το οποίο διατυπώθηκαν ισχυρισμοί περί παρατυπίας ή απάτης, δεν στηρίζεται ούτε στους εφαρμοστέους κανόνες ούτε στη νομολογία. Μολονότι η ποινική έρευνα που στηρίζεται σε υπόνοιες τέλεσης απάτης αφορούσε τη σύμβαση επιχορήγησης NGA, εντούτοις ο REA έκρινε ότι οι υπόνοιες μπορούσαν επίσης να αφορούν τη σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU.

59 Τρίτον, ο REA επαναλαμβάνει το επιχείρημα ότι, αναστέλλοντας τη σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU, δεν ενήργησε βάσει εσφαλμένης παραδοχής, καθόσον είναι αποδεδειγμένο ότι οι δύο υπάλληλοι της ενάγουσας τους οποίους αφορούσε η ποινική έρευνα ήταν ύποπτοι για απάτη σύμφωνα με το ιταλικό ποινικό δίκαιο, τόσο κατά τον χρόνο που ο REA απέστειλε την επιστολή προκαταρκτικής ενημέρωσης όσο και κατά τον χρόνο που απέστειλε την επιστολή επιβεβαίωσης της αναστολής.

60 Τέταρτον, κατ’ αρχάς, ο REA υποστηρίζει ότι εφάρμοσε τη σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU τηρώντας την αρχή της καλής πίστης, η οποία κατοχυρώνεται στα άρθρα 1134 και 1156 του βελγικού αστικού κώδικα. Συναφώς, ο REA υπογραμμίζει ότι τήρησε το άρθρο 33.2.2 της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU, το οποίο ορίζει ότι, όταν ο REA προτίθεται να αναστείλει την εφαρμογή της σύμβασης, πρέπει να ειδοποιεί επίσημα τον δικαιούχο για την πρόθεσή του και για τους λόγους της αναστολής και να τον καλεί να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του εντός προθεσμίας 30 ημερών από την ειδοποίηση. Ο REA υπογραμμίζει ότι εκπλήρωσε τις συμβατικές υποχρεώσεις του καθόσον απέστειλε στην ενάγουσα, στις 23 Φεβρουαρίου 2022, την επιστολή προκαταρκτικής ενημέρωσης, με την οποία της γνωστοποίησε, αιτιολογημένα, την πρόθεσή του να αναστείλει την εν λόγω σύμβαση και την κάλεσε να υποβάλει τις παρατηρήσεις της εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

61 Εν συνεχεία, ο REA προσθέτει ότι, μολονότι είναι πράγματι ακριβές ότι, τον Ιούλιο του 2021, η ενάγουσα τον είχε ενημερώσει για την εν εξελίξει ποινική έρευνα στην Ιταλία σύμφωνα με την υποχρέωση ενημέρωσης που υπέχει από το άρθρο 12 της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU καθώς και ότι η υπεύθυνη για την εν λόγω σύμβαση εντός του REA και η ενάγουσα είχαν συμμετάσχει σε συνεδρίαση μέσω τηλεδιάσκεψης, εντούτοις, κατά τη συνεδρίαση αυτή, ο REA δεν είχε λάβει επισήμως θέση ως προς τις συνέπειες της ποινικής έρευνας.

62 Συναφώς, αφενός, με το υπόμνημα ανταπαντήσεως, ο REA υπογραμμίζει ότι εξέτασε το ενδεχόμενο αναστολής της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU υπό το πρίσμα των στοιχείων που προβλήθηκαν κατά τη διάρκεια της ποινικής έρευνας. Ο REA διευκρινίζει ότι το γεγονός ότι είχε γνώση της έρευνας της OLAF κατά τον χρόνο αποστολής της επιστολής προκαταρκτικής ενημέρωσης είναι άνευ σημασίας, κατά το μέτρο που, πρώτον, ο REA δεσμεύεται από το απόρρητο των ερευνών αυτών και, δεύτερον, η επιστολή προκαταρκτικής ενημέρωσης δεν κάνει μνεία της εν λόγω έρευνας και δεν σχετίζεται με αυτήν.

63 Αφετέρου, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση και σύμφωνα με όσα είχε υποστηρίξει με το υπόμνημα αντικρούσεως, ο REA υποστήριξε ότι εξέτασε το ενδεχόμενο αναστολής της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU μόνον αφού είχε ενημερωθεί για την έναρξη της έρευνας της OLAF τον Ιανουάριο του 2022, η οποία ενίσχυσε τις υπόνοιες ότι η ενάγουσα είχε διαπράξει απάτη.

64 Επιπλέον, ο REA υποστηρίζει ότι, αντιθέτως προς ό,τι ισχυρίζεται η ενάγουσα, η ίδια δεν υπέστη σοβαρή ζημία λόγω της αποστολής της επιστολής προκαταρκτικής ενημέρωσης πλείονες μήνες μετά τη συνεδρίαση μέσω τηλεδιάσκεψης της 6ης Αυγούστου 2021, στο μέτρο που είχε τον χρόνο, μεταξύ της αποστολής της επιστολής προκαταρκτικής ενημέρωσης στις 23 Φεβρουαρίου 2022 και της έναρξης ισχύος της αναστολής στις 7 Μαΐου 2022, να προετοιμάσει την αναστολή και να εκπονήσει σχέδιο για μετριασμό των εξ αυτής συνεπειών.

65 Επιπροσθέτως, όσον αφορά το επιχείρημα ότι ο REA αρνήθηκε να συναντήσει την ενάγουσα και να εξετάσει το ζήτημα κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αναστολής και μετά την εφαρμογή της, ο REA υπενθυμίζει επίσης ότι δεν ήταν υποχρεωμένος, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η ενάγουσα, να τη συναντήσει μετά την έναρξη της διαδικασίας αναστολής. Εκτός αυτού, ο REA δεν έχει το δικαίωμα να συζητεί με τον δικαιούχο σύμβασης επιχορήγησης ενόσω βρίσκεται σε εξέλιξη έρευνα της OLAF σχετικά με τον εν λόγω δικαιούχο.

66 Όσον αφορά το επιχείρημα με το οποίο προβάλλεται παραβίαση των αρχών της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της ασφάλειας δικαίου, ο REA προβάλλει το απαράδεκτο του επιχειρήματος αυτού και, επικουρικώς, θεωρεί ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η ενάγουσα, τήρησε τις εν λόγω αρχές.

67 Τέλος, όσον αφορά το επιχείρημα ότι η αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU έπρεπε να στηριχθεί στο άρθρο 33.2.1, στοιχείο b, της σύμβασης, το οποίο απηχεί το άρθρο 202, παράγραφος 2, του δημοσιονομικού κανονισμού και ως προς το οποίο, ωστόσο, δεν πληρούνται, κατά την ενάγουσα, οι προϋποθέσεις εφαρμογής, ο REA ισχυρίζεται ότι το επιχείρημα αυτό είναι άνευ αντικειμένου στο μέτρο που, εν προκειμένω, η σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU ανεστάλη δυνάμει του άρθρου 33.2.1, στοιχείο a, της ίδιας σύμβασης, το οποίο απηχεί το άρθρο 131 του δημοσιονομικού κανονισμού.

68 Ο πρώτος και ο τρίτος λόγος της αγωγής θέτουν, κατ' ουσίαν, το προκαταρκτικό ζήτημα αν, όπως υποστηρίζει η ενάγουσα, ο REA, εκδίδοντας την απόφαση περί αναστολής της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU, παρέβη το άρθρο 33.2.1, στοιχείο a, σημείο i, της σύμβασης αυτής.

69 Ως εκ τούτου, πρέπει να ερμηνευθεί το άρθρο 33.2.1 της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU, το οποίο παρέχει στον REA τη δυνατότητα να αναστείλει τη σύμβαση.

70 Το άρθρο 33.2.1 της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU ορίζει τα εξής:

«Ο Οργανισμός δύναται να αναστείλει την υλοποίηση της δράσης ή μέρους αυτής, εάν:

a) δικαιούχος (ή οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο εξουσιοδοτημένο να τον εκπροσωπεί ή να λαμβάνει αποφάσεις εξ ονόματός του) έχει διαπράξει ή είναι ύποπτος για:
   i) ουσιώδη σφάλματα, παρατυπίες ή απάτη, ή
   ii) σοβαρή αθέτηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την παρούσα σύμβαση ή προκύπτουν κατά τη διαδικασία ανάθεσης (συμπεριλαμβανομένης της πλημμελούς εκτέλεσης της δράσης, της υποβολής ψευδούς δήλωσης, της μη παροχής των απαιτούμενων πληροφοριών, της παραβίασης των αρχών δεοντολογίας) ή

b) δικαιούχος (ή οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο εξουσιοδοτημένο να τον εκπροσωπεί ή να λαμβάνει αποφάσεις εξ ονόματός του) έχει διαπράξει –σε σχέση με άλλες επιχορηγήσεις της [Ένωσης] ή της Ευρατόμ που του χορηγήθηκαν υπό παρεμφερείς όρους– συστημικά ή επανεμφανιζόμενα σφάλματα, παρατυπίες, απάτη ή σοβαρή αθέτηση υποχρεώσεων, που έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην παρούσα επιχορήγηση (επέκταση διαπιστώσεων που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο άλλων επιχορηγήσεων στην παρούσα επιχορήγηση – βλ. άρθρο 17.5.2).»

71 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι η αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU αποφασίστηκε από τον REA κατ' εφαρμογήν του άρθρου 33.2.1, στοιχείο a, σημείο i, της εν λόγω σύμβασης, διότι ο πρόεδρος-γενικός διευθυντής και ο οικονομικός διευθυντής της ενάγουσας αποτελούσαν αντικείμενο της ποινικής έρευνας λόγω υπονοιών τέλεσης απάτης συνδεόμενων με την εκτέλεση σύμβασης επιχορήγησης διαφορετικής από τη σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU, ήτοι με την εκτέλεση της σύμβασης επιχορήγησης NGA.

72 Πρώτον, από το γράμμα του άρθρου 33.2.1, στοιχείο a, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU προκύπτει ότι ο REA μπορεί να αναστείλει την εφαρμογή της σχετικής σύμβασης, μεταξύ άλλων, λόγω υπονοιών τέλεσης απάτης που αφορούν τόσο τη δικαιούχο εταιρία της εν λόγω σύμβασης όσο και «οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο εξουσιοδοτημένο να [την] εκπροσωπεί ή να λαμβάνει αποφάσεις εξ ονόματός τ[ης]». Επομένως, όπως ορθώς ισχυρίζεται ο REA, υπόνοιες τέλεσης απάτης που αφορούν τον πρόεδρο-γενικό διευθυντή και τον οικονομικό διευθυντή της ενάγουσας θα μπορούσαν, κατ' αρχήν, να δικαιολογήσουν την αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU, στο μέτρο που ο πρόεδρος-γενικός διευθυντής και ο οικονομικός διευθυντής είναι εξουσιοδοτημένοι, όπως εν προκειμένω, να εκπροσωπούν ή να λαμβάνουν αποφάσεις εξ ονόματος της ενάγουσας.

73 Συγκεκριμένα, παρά τις προσπάθειες της ενάγουσας να παρουσιάσει τον πρόεδρο-γενικό διευθυντή της και τον οικονομικό διευθυντή της ως απλούς υπαλλήλους οι οποίοι στερούνται εξουσίας λήψης αποφάσεων, από τη δικογραφία προκύπτει ότι ο οικονομικός διευθυντής της ενάγουσας ήταν εκείνος που υπέγραψε εξ ονόματός της τόσο τη σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU όσο και τη σύμβαση επιχορήγησης NGA και ότι ο πρόεδρος-γενικός διευθυντής της ενάγουσας ήταν εκείνος που υπέγραψε, επίσης εξ ονόματος της, την επιστολή προκαταρκτικής χορήγησης της 19ης Μαρτίου 2021, με την οποία ανατέθηκε στην Ópera Business Dreams η σύμβαση για την υλοποίηση των δράσεων που συνδέονται με τη σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU.

74 Δεύτερον, από το γράμμα του άρθρου 33.2.1, στοιχείο a, σημείο i, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU προκύπτει ότι αρκεί ο δικαιούχος (ή οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο εξουσιοδοτημένο να τον εκπροσωπεί ή να λαμβάνει αποφάσεις εξ ονόματός του) να έχει διαπράξει ή να «είναι ύποπτος για» ουσιώδες σφάλμα, παρατυπία ή απάτη ώστε να μπορεί να ανασταλεί η σύμβαση επιχορήγησης. Ως εκ τούτου, η ίδια η ύπαρξη απάτης ή η σχετική απόδειξη δεν είναι αναγκαία προκειμένου ο REA να μπορέσει να προβεί στην αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU (πρβλ. απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2013, ANKO κατά Επιτροπής, T-118/12, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:641, σκέψη 46).

75 Εν προκειμένω, πρέπει να κριθεί αν ο REA μπορούσε να χαρακτηρίσει τον πρόεδρο-γενικό διευθυντή και τον οικονομικό διευθυντή της ενάγουσας ως «πρόσωπα τα οποία είναι ύποπτα για απάτη», κατά την έννοια του άρθρου 33.2.1, στοιχείο a, σημείο i, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU, για τον λόγο ότι αποτελούσαν αντικείμενο της ποινικής έρευνας, λαμβανομένου ιδίως

υπόψη του γεγονότος ότι, στη συγκεκριμένη περίπτωση, κατά τον χρόνο αποστολής της επιστολής επιβεβαίωσης της αναστολής, η ποινική έρευνα βρισκόταν ακόμη σε προκαταρκτικό στάδιο.

76 Συναφώς, η ενάγουσα υποστηρίζει ότι, προκειμένου να ερμηνεύσει την έννοια του «προσώπου το οποίο είναι ύποπτο για απάτη» κατά το άρθρο 33.2.1, στοιχείο a, σημείο i, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU, ο REA όφειλε να λάβει υπόψη τον τρόπο με τον οποίο η έννοια αυτή εφαρμόζεται στο ιταλικό ποινικό δίκαιο και, ως εκ τούτου, να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι τα επίμαχα πρόσωπα δεν μπορούσαν να θεωρηθούν, λόγω της ποινικής έρευνας, ως «ύποπτοι» κατά το ιταλικό δίκαιο. Συγκεκριμένα, κατά την ενάγουσα, δεδομένου ότι η ποινική έρευνα συνιστά προκαταρκτική έρευνα που εξακολουθεί να εκκρεμεί και δεν έχει ακόμη περατωθεί με απόφαση περί παραπομπής της υπόθεσης ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου στο πλαίσιο απαγγελίας κατηγορίας, ο REA δεν μπορούσε να χαρακτηρίσει τα επίμαχα πρόσωπα ως υπόπτους για απάτη. Συναφώς, η ενάγουσα υπογραμμίζει ότι, κατά το άρθρο 60 του ιταλικού κώδικα ποινικής δικονομίας, μόνον όταν η εισαγγελική αρχή περατώσει την προκαταρκτική έρευνα και αποφασίσει να ζητήσει την απαγγελία κατηγορίας κατά του ενδιαφερομένου μπορεί να θεωρηθεί επισήμως ότι αυτός «κατηγορείται» και ότι είναι, συνεπώς, «ύποπτος για απάτη».

77 Συναφώς, επισημαίνεται ότι το άρθρο 33.2.1, στοιχείο a, σημείο i, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU κάνει λόγο γενικώς για υπόνοιες ότι διαπράχθηκαν «ουσιώδη σφάλματα, παρατυπίες ή απάτη», χωρίς να διευκρινίζει την προέλευση ή την πηγή των υπονοιών αυτών. Επομένως, η ύπαρξη ποινικής έρευνας στηριζόμενης σε υπόνοιες τέλεσης απάτης εις βάρος των δύο φυσικών προσώπων που είναι εξουσιοδοτημένα να εκπροσωπούν την ενάγουσα ή να λαμβάνουν αποφάσεις εξ ονόματός της μπορεί να αποτελέσει πηγή «υπονοιών απάτης» κατά την έννοια του άρθρου 33.2.1, στοιχείο a, σημείο i, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU.

78 Επιπλέον, χωρίς να διατυπώνεται κρίση ως προς το κατά πόσον είναι κρίσιμο το άρθρο 60 του ιταλικού κώδικα ποινικής δικονομίας και ως προς το περιεχόμενο του άρθρου αυτού, προκειμένου να ερμηνευθούν οι όροι της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU, η ως άνω διαπίστωση δεν μπορεί να τεθεί υπό αμφισβήτηση λόγω του γεγονότος ότι, κατά τον χρόνο της αναστολής της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU, η εν λόγω ποινική έρευνα βρισκόταν, σύμφωνα με την ερμηνεία του ιταλικού ποινικού δικαίου την οποία επικαλείται η ενάγουσα, σε προκαταρκτικό στάδιο.

79 Κατόπιν της ως άνω διευκρίνισης, πρέπει να κριθεί αν, στην υπό κρίση υπόθεση, ο REA μπορούσε να αναστείλει τη σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU δυνάμει του άρθρου 33.2.1, στοιχείο a, σημείο i, της σύμβασης, παρά το γεγονός ότι οι υπόνοιες τέλεσης απάτης εις βάρος του προέδρου-γενικού διευθυντή και του οικονομικού διευθυντή της ενάγουσας απέρρεαν από την ποινική έρευνα που αφορούσε σύμβαση επιχορήγησης διαφορετική από τη σύμβαση TTD.EU, ήτοι τη σύμβαση επιχορήγησης NGA.

80 Επ’ αυτού, οι διάδικοι διαφωνούν ως προς την ερμηνεία του άρθρου 33.2.1 της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU και, ιδίως, ως προς τη διαφορά μεταξύ του στοιχείου a και του στοιχείου b του άρθρου αυτού.

81 Συγκεκριμένα, όταν ερωτήθηκε επί του εν λόγω ζητήματος κατά την επ’ ακροατηρίου συζήτηση, ο REA υποστήριξε, κατ’ ουσίαν, ότι, ενώ το άρθρο 33.2.1, στοιχείο b, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU δικαιολογούσε την αναστολή της σύμβασης TTD.EU στην περίπτωση που διαπιστωνόταν ότι είχε «διαπραχθεί» απάτη στο πλαίσιο άλλων συμβάσεων, το άρθρο 33.2.1, στοιχείο a, σημείο i, δεχόταν τη δυνατότητα αναστολής της σύμβασης TTD.EU όταν υπήρχαν

απλές «υπόνοιες απάτης». Επιπλέον, κατά τον REA, δεδομένου ότι το γράμμα του άρθρου 33.2.1, στοιχείο a, σημείο i, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU δεν περιέχει καμία αναφορά στη συγκεκριμένη σύμβαση, οι υπόνοιες απάτης σχετικά με την εκτέλεση άλλων συμβάσεων επιχορήγησης θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως υπόνοιες απάτης δυνάμενες να δικαιολογήσουν βασίμως την αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU κατά την έννοια της διάταξης αυτής. Ειδικότερα, αν ο συντάκτης της εν λόγω σύμβασης ήθελε να περιορίσει τη δυνατότητα αναστολής της μόνο στις περιπτώσεις υπονοιών τέλεσης απάτης που συνδέονται με τη σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU, θα το είχε διευκρινίσει, όπως έπραξε στο άρθρο 33.2.1, στοιχείο a, σημείο ii, της σύμβασης αυτής.

82 Αντιθέτως, κατά την ενάγουσα, το άρθρο 33.2.1 της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι το στοιχείο a δικαιολογεί την αναστολή της σύμβασης TTD.EU μόνον όταν υπάρχουν υπόνοιες τέλεσης απάτης συνδεόμενες με την εκτέλεση της συγκεκριμένης σύμβασης, ενώ το στοιχείο b δέχεται ότι η σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU μπορεί να ανασταλεί στην περίπτωση που έχει διαπραχθεί απάτη στο πλαίσιο άλλων συμβάσεων. Επιπροσθέτως, η ενάγουσα υπογραμμίζει συναφώς ότι, αν ίσχυε η ερμηνεία που προτείνει ο REA, δεν θα υπήρχε διαφορά μεταξύ του στοιχείου a και του στοιχείου b του άρθρου 33.2.1 της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU.

83 Συναφώς, όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 33.2.1 της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU, υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 1156 του βελγικού αστικού κώδικα, κατά την ερμηνεία μιας συμβάσεως, πρέπει να «αναζητείται ποια ήταν η κοινή βούληση των συμβαλλομένων μερών, χωρίς προσήλωση στην κατά γράμμα έννοια των όρων».

84 Επιπλέον, επισημαίνεται ότι, κατά το άρθρο 33.2.1, στοιχείο a, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU, ο REA μπορεί να αναστείλει την εν λόγω σύμβαση επιχορήγησης τόσο αν ο δικαιούχος «έχει διαπράξει» απάτη όσο και αν ο δικαιούχος είναι «ύποπτος για» απάτη.

85 Βεβαίως, όπως παρατηρεί ο REA, το γράμμα του άρθρου 33.2.1, στοιχείο a, σημείο i, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU δεν περιέχει καμία αναφορά στην εν λόγω σύμβαση, οπότε υπόνοιες τέλεσης απάτης σχετικά με την εκτέλεση άλλης σύμβασης θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν την αναστολή της σύμβασης TTD.EU.

86 Εντούτοις, υπογραμμίζεται ότι, αφενός, το άρθρο 33.2.1, στοιχείο a, σημείο ii, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU περιέχει αναφορά στην εν λόγω σύμβαση και, αφετέρου, κατά το άρθρο 33.2.1, στοιχείο b, ο REA μπορεί να αναστείλει τη συμφωνία επιχορήγησης TTD.EU εάν ο δικαιούχος αυτής «έχει διαπράξει –στο πλαίσιο άλλων επιχορηγήσεων της [Ένωσης] ή της Ευρατόμ που του χορηγήθηκαν υπό παρεμφερείς όρους– […] απάτη».

87 Συνεπώς, σύμφωνα με το άρθρο 1161 του βελγικού αστικού κώδικα, κατά το οποίο «όλες οι συμβατικές ρήτρες ερμηνεύονται σε συνάρτηση προς τις λοιπές ρήτρες της σύμβασης, οπότε σε κάθε συμβατική ρήτρα αποδίδεται η έννοια που απορρέει από τη δικαιοπραξία στο σύνολό της», από τη συνολική ερμηνεία του άρθρου 33.2.1, στοιχείο a, σημεία i και ii, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU και του άρθρου 33.2.1, στοιχείο b, της ίδιας σύμβασης μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι το άρθρο 33.2.1, στοιχείο a, σημείο i, δικαιολογεί την αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU όταν ο δικαιούχος (ή οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο εξουσιοδοτημένο να τον εκπροσωπεί ή να λαμβάνει αποφάσεις εξ ονόματός του) έχει διαπράξει ή είναι ύποπτο για απάτη κατά την εκτέλεση της εν λόγω σύμβασης. Αντιθέτως, το άρθρο 33.2.1, στοιχείο b, επιτρέπει την αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU όταν ο δικαιούχος (ή οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο εξουσιοδοτημένο να τον εκπροσωπεί ή να λαμβάνει αποφάσεις εξ

ονόματός του) έχει διαπράξει απάτη κατά την εκτέλεση άλλης σύμβασης, υπό την προϋπόθεση ότι αποδεικνύεται ότι η εν λόγω απάτη έχει σημαντικό αντίκτυπο στη σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU.

88 Συναφώς, αφενός, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 1157 του βελγικού αστικού κώδικα (βλ. σκέψη 44 ανωτέρω), η ως άνω ερμηνεία καθιστά δυνατή την αναγνώριση πρακτικής αποτελεσματικότητας στο άρθρο 33.2.1, στοιχείο b, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU.

89 Ειδικότερα, όπως ορθώς υποστηρίζει η ενάγουσα, η ερμηνεία του άρθρου 33.2.1, στοιχείο a, σημείο i, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU, όπως προτάθηκε από τον REA (βλ. σκέψη 81 ανωτέρω), καταλήγει να καθιστά άνευ αντικειμένου τη διάταξη του άρθρου 33.2.1, στοιχείο b, της ίδιας συμβάσεως, δεδομένου ότι η περίπτωση της αναστολής της σύμβασης TTD.EU λόγω απάτης διαπραχθείσας στο πλαίσιο άλλης σύμβασης επιχορήγησης θα μπορούσε –σύμφωνα με την ερμηνεία του REA– να έχει ήδη προβλεφθεί δυνάμει του άρθρου 33.2.1, στοιχείο a, οπότε δεν θα ήταν αναγκαίο να προβλεφθεί το στοιχείο b της διάταξης αυτής.

90 Αφετέρου, η ως άνω ερμηνεία είναι σύμφωνη προς την αρχή της contra proferentem ερμηνείας που καθιερώνει το άρθρο 1162 του βελγικού αστικού κώδικα, κατά το οποίο, «εν αμφιβολία, η σύμβαση ερμηνεύεται εις βάρος του μέρους που συνέταξε το κείμενό της και υπέρ εκείνου που ανέλαβε δέσμευση συμβαλλόμενος σε αυτήν». Κατά συνέπεια, το άρθρο 33.2.1, στοιχείο a, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU πρέπει να ερμηνευθεί εις βάρος του REA, ο οποίος συνέταξε το κείμενο του άρθρου και υπέρ της ενάγουσας, η οποία ανέλαβε τη σχετική δέσμευση.

91 Ως εκ τούτου, διαπιστώνεται ότι απλές υπόνοιες τέλεσης απάτης σχετικά με την εκτέλεση σύμβασης επιχορήγησης διαφορετικής από τη σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU, στην οποία συμμετείχε η ενάγουσα, δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως υπόνοιες τέλεσης απάτης κατά την έννοια του άρθρου 33.2.1, στοιχείο a, σημείο i, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU δυνάμενες να δικαιολογήσουν την αναστολή της εν λόγω σύμβασης.

92 Επιπλέον, όπως υπογραμμίστηκε στη σκέψη 87 ανωτέρω, απάτη σχετική με την εκτέλεση σύμβασης επιχορήγησης διαφορετικής από τη σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU θα μπορούσε να δικαιολογήσει την αναστολή της τελευταίας, εάν πληρούνταν οι προϋποθέσεις του άρθρου 33.2.1, στοιχείο b, της ίδιας σύμβασης, ήτοι εάν είχε διαπραχθεί απάτη με σημαντικό αντίκτυπο στη σύμβαση TTD.EU, όπερ δεν συνέβη εν προκειμένω. Ειδικότερα, δεδομένου ότι ο REA δεν στήριξε την απόφαση αναστολής της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU στο άρθρο 33.2.1, στοιχείο b, της σύμβασης αυτής, για τον λόγο ότι δεν είχε αποδειχθεί η διάπραξη απάτης, δεν εξέτασε αν πληρούνταν εν προκειμένω η δεύτερη προϋπόθεση, ήτοι αν η συγκεκριμένη απάτη είχε σημαντικό αντίκτυπο στη σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU.

93 Το ως άνω συμπέρασμα δεν κλονίζεται λόγω των λοιπών επιχειρημάτων που προβάλλει ο REA.

94 Πρώτον, όσον αφορά το επιχείρημα ότι, κατ’ ουσίαν, ο REA αποφάσισε να αναστείλει τη σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU αφού ενημερώθηκε για την έναρξη της έρευνας της OLAF, η οποία αφορούσε ορισμένο αριθμό συμβάσεων επιχορήγησης που υπέγραψε η ενάγουσα, συμπεριλαμβανομένης της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU, επισημαίνεται, εκ προοιμίου, ότι το επιχείρημα αυτό αντικρούεται από το γεγονός, το οποίο αναγνωρίζει ο ίδιος ο REA με το υπόμνημα ανταπαντήσεως (βλ. σκέψη 62 ανωτέρω), ότι τόσο η επιστολή προκαταρκτικής ενημέρωσης όσο και η επιστολή επιβεβαίωσης της αναστολής αιτιολογούν την αναστολή της

σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU αποκλειστικά και μόνο λόγω της ποινικής έρευνας που κινήθηκε κατά του προέδρου-γενικού διευθυντή και του οικονομικού διευθυντή της ενάγουσας. Στα δύο αυτά έγγραφα δεν γίνεται καμία αναφορά στην έρευνα της OLAF.

95 Επιπροσθέτως, υπογραμμίζεται συναφώς ότι το σημείωμα της 13ης Ιανουαρίου 2022, με το οποίο η OLAF ενημέρωσε τον REA για την έναρξη της έρευνάς της, δεν προέβλεπε ως προληπτικό διοικητικό μέτρο την αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU (βλ. σκέψη 12 ανωτέρω).

96 Συνεπώς, βάσει των στοιχείων της δικογραφίας (βλ. σκέψη 94 ανωτέρω) μπορεί να θεωρηθεί ότι η αιτιολόγηση της αναστολής της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU βασίσθηκε αποκλειστικά στην ποινική έρευνα που αφορούσε τις υπόνοιες τέλεσης απάτης κατά την εκτέλεση της σύμβασης επιχορήγησης NGA.

97 Βεβαίως, ο REA, όπως κάθε θεσμικό ή άλλο όργανο και οργανισμός της Ένωσης, υποχρεούται, σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την OLAF και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ 2013, L 248, σ. 1), να διασφαλίζει την τήρηση του εμπιστευτικού χαρακτήρα των ερευνών της OLAF.

98 Εντούτοις, από τη νομολογία προκύπτει ότι ο κανόνας του εμπιστευτικού χαρακτήρα των ερευνών της OLAF, τον οποίο θέτει το άρθρο 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 883/2013, πρέπει να ερμηνεύεται στο πλαίσιο εντός του οποίου εντάσσεται και, ιδίως, υπό το πρίσμα της αιτιολογικής σκέψης 12 του κανονισμού αυτού, σύμφωνα με την οποία οι έρευνες της OLAF πρέπει να διεξάγονται με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών ελευθεριών (πρβλ. απόφαση της 6ης Ιουνίου 2019, Dalli κατά Επιτροπής, T-399/17, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2019:384, σκέψη 169).

99 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 33.2.2 της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU, «[π]ριν αναστείλει την εφαρμογή της [σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU], ο οργανισμός ειδοποιεί επίσημα τον ενδιαφερόμενο συντονιστή ή δικαιούχο για την πρόθεσή του και για τους δικαιολογητικούς λόγους της αναστολής και τον καλεί να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του εντός προθεσμίας 30 ημερών από την παραλαβή της ειδοποίησης».

100 Ως εκ τούτου, μολονότι, δυνάμει του άρθρου 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 883/2013, ο REA είχε την υποχρέωση να διασφαλίσει την τήρηση του εμπιστευτικού χαρακτήρα της έρευνας της OLAF, όφειλε επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 33.2.2 της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU, να τηρήσει την υποχρέωση αιτιολόγησης της απόφασης περί αναστολής της εν λόγω σύμβασης, προκειμένου να παρασχεθεί στην ενάγουσα η δυνατότητα να αμυνθεί.

101 Συνεπώς, στο πλαίσιο αυτό και λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων της δικογραφίας (βλ. σκέψη 94 ανωτέρω), η υποχρέωση εμπιστευτικότητας σε σχέση με την έρευνα της OLAF, την οποία, εξάλλου, επικαλέστηκε ο REA κατά γενικό τρόπο μετά την κατάθεση του δικογράφου της αγωγής, δεν συνιστά πειστικό επιχείρημα για το ότι η αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU είχε ως δικαιολογητικό λόγο υπόνοιες τέλεσης απάτης που αφορούσαν την εκτέλεση της ίδιας αυτής σύμβασης και όχι την εκτέλεση της σύμβασης επιχορήγησης NGA.

102 Δεύτερον, όσον αφορά το επιχείρημα ότι ο REA, αναστέλλοντας τη σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU, ενήργησε με σύνεση, προκειμένου να προστατεύσει τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, επισημαίνεται ότι η υποχρέωση χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης των πόρων της

Ένωσης την οποία υπέχει ο REA ως οργανισμός από το άρθρο 317 ΣΛΕΕ (πρβλ. απόφαση της 21ης Φεβρουαρίου 2024, Greenspider κατά Eismea, T-733/21, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2024:104, σκέψη 39) δεν μπορεί να του επιτρέψει να αναστείλει τη σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU κατά παράβαση του άρθρου 33.2.1, στοιχείο a, σημείο i.

103 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο REA, αποφασίζοντας να αναστείλει τη σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU λόγω του ότι ο πρόεδρος-γενικός διευθυντής και ο οικονομικός διευθυντής της ενάγουσας, ήτοι δύο φυσικά πρόσωπα εξουσιοδοτημένα να εκπροσωπούν ή να λαμβάνουν αποφάσεις εξ ονόματός της, ήταν ύποπτα για απάτη στο πλαίσιο σύμβασης επιχορήγησης διαφορετικής από τη συμφωνία επιχορήγησης TTD.EU, παρέβη το άρθρο 33.2.1, στοιχείο a, σημείο i, της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU.

104 Ως εκ τούτου, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, πρέπει να γίνουν δεκτοί ο πρώτος και ο τρίτος λόγος που προβλήθηκαν προς στήριξη του πρώτου αιτήματος της αγωγής, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξεταστούν τα λοιπά επιχειρήματα που προέβαλε η ενάγουσα προς στήριξη των λόγων αυτών ούτε οι λοιποί λόγοι που προβλήθηκαν προς στήριξη του εν λόγω αιτήματος.

Επί του δεύτερου αιτήματος, με το οποίο ζητείται από το Γενικό Δικαστήριο να υποχρεώσει τον REA να άρει την αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU

105 Όσον αφορά το δεύτερο αίτημα, υπενθυμίζεται ότι, με επιστολή της 10ης Σεπτεμβρίου 2024, ο REA ενημέρωσε το Γενικό Δικαστήριο ότι η αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU είχε αρθεί και ότι είχε συμφωνήσει με την ενάγουσα να επανεκκινήσει η εκτέλεση της σύμβασης, όπερ επιβεβαίωσε η ενάγουσα (βλ. σκέψεις 26 και 27 ανωτέρω). Ως εκ τούτου, πρέπει να καταργηθεί η δίκη επί του δεύτερου αιτήματος.

Επί του τρίτου αιτήματος, με το οποίο ζητείται να υποχρεωθεί ο REA να καταβάλει στην ενάγουσα το ποσό των 500 000 ευρώ ως αποζημίωση

106 Η ενάγουσα εκτιμά ότι υπέστη σοβαρή οικονομική ζημία λόγω της αναστολής της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU και ζητεί από τον REA αποζημίωση ανερχόμενη στο ποσό των 500 000 ευρώ, ποσό το οποίο, κατά την άποψή της, θα μπορούσε να συγκεκριμενοποιηθεί περαιτέρω κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.

107 Η ενάγουσα υπογραμμίζει, βάσει έκθεσης εντεταλμένου από την ίδια εμπειρογνώμονα (στο εξής: έκθεση του εντεταλμένου εμπειρογνώμονα), ότι η αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU θα μπορούσε να έχει αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις στην εκτέλεσή της, στην περίπτωση που η σύμβαση αρχίσει εκ νέου να εκτελείται. Συγκεκριμένα, κατά την ενάγουσα, μολονότι οι στόχοι και ο προϋπολογισμός της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU παραμένουν αμετάβλητοι, εντούτοις το διεθνές οικονομικό και γεωπολιτικό πλαίσιο, το οποίο χαρακτηρίζεται, μεταξύ άλλων, από την αύξηση των τιμών των πρώτων υλών και της ενέργειας και από δυσκολίες στη μεταφορά και στον εφοδιασμό, θα οδηγήσει πιθανότατα σε αναθεώρηση των προσφορών που έλαβε η ενάγουσα τον Ιανουάριο του 2022 για τις εκθέσεις, τα εργαστήρια, τις διασκέψεις και τις λοιπές εκδηλώσεις, όπερ θα την υποχρεώσει, όπως υποστηρίζει, να εκτελέσει τις δραστηριότητες κατά τρόπο σαφώς περιορισμένο σε σχέση με ό,τι είχε αρχικώς προβλεφθεί, να απόσχει από την εκτέλεση ορισμένων δραστηριοτήτων και, εν τέλει, να μην εκτελέσει στο σύνολό της τη σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU.

108 Επιπλέον, αφού υπογράμμισε ότι είναι αναγνωρισμένη επαγγελματίας στον τομέα του οίνου, τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό και σε παγκόσμιο επίπεδο, η ενάγουσα ισχυρίζεται ότι η εσπευσμένη αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU θίγει τη φήμη και την εικόνα της όσον αφορά την εμπορική αξιοπιστία, τη φερεγγυότητα, τη δίκαιη μεταχείριση και την καλή πίστη στις σχέσεις της με τους συνεργαζόμενους μαζί της.

109 Επιπροσθέτως, κατά την ενάγουσα, η ζημία που υπέστη είναι βέβαιη δεδομένου ότι η εκτίμηση των αρνητικών συνεπειών που μπορεί να έχει η αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU αναλύθηκε λεπτομερώς στο δικόγραφο της αγωγής.

110 Ακόμη, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει ο REA, η ενάγουσα θεωρεί ότι υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ των ζημιών που υπέστη και της συμπεριφοράς του REA στο μέτρο που, χωρίς την αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU, δεν θα είχε υποστεί καμία ζημία.

111 Ο REA αντικρούει τα ανωτέρω επιχειρήματα και εκτιμά ότι το αίτημα αποζημίωσης για αποκατάσταση της υλικής ζημίας και χρηματική ικανοποίηση της ηθικής βλάβης είναι προδήλως αβάσιμο.

112 Εκ προοιμίου, επισημαίνει ότι, μολονότι βεβαίως η αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU έχει αρθεί (βλ. σκέψη 26 ανωτέρω), εντούτοις η επανεκκίνηση της εκτέλεσης της σύμβασης δεν παρέχει στην ενάγουσα τη δυνατότητα να επιτύχει αποτέλεσμα ισοδύναμο με εκείνο που επιδιώκει μέσω της υποβολής του αιτήματος αποζημίωσης το οποίο αφορά την αποκατάσταση της ζημίας που θεωρεί ότι υπέστη λόγω της αναστολής της εν λόγω σύμβασης.

113 Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο εξακολουθεί να πρέπει να αποφανθεί επί του αιτήματος αποζημίωσης της ενάγουσας.

114 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται ότι το αίτημα αποζημίωσης της ενάγουσας είναι αποκλειστικώς συμβατικής φύσεως.

115 Επομένως, υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 340, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, η συμβατική ευθύνη της Ένωσης διέπεται από το εφαρμοστέο στην επίμαχη σύμβαση δίκαιο, το οποίο, εν προκειμένω, όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 36 ανωτέρω, είναι το εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης που συμπληρώνεται, εν ανάγκη, από το βελγικό δίκαιο.

116 Συνεπώς, όπως επισημάνθηκε στις σκέψεις 37 και 38 ανωτέρω, η σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU διέπεται από τις σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης, ήτοι, εν προκειμένω, από τη Συνθήκη ΛΕΕ, τον Χάρτη και τον δημοσιονομικό κανονισμό και, προκειμένου να καλυφθεί κενό στους συμβατικούς όρους ή στις κρίσιμες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης, από το εθνικό δίκαιο που ορίζεται στη συμφωνία, ήτοι, εν προκειμένω, από το βελγικό δίκαιο.

117 Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο αυτό, ελλείψει σχετικών διατάξεων του δικαίου της Ένωσης, πρέπει να υπομνησθούν οι προϋποθέσεις στοιχειοθέτησης της συμβατικής ευθύνης δυνάμει του βελγικού δικαίου που ίσχυε κατά τη σύναψη και την εκτέλεση της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU.

118 Πρώτον, το άρθρο 1142 του βελγικού αστικού κώδικα εντάσσεται στον τίτλο III του βιβλίου III, ο οποίος επιγράφεται «Περί των συμβάσεων ή συμβατικών υποχρεώσεων εν γένει», και ορίζει ότι «[κ]άθε υποχρέωση προς ενέργεια ή παράλειψη τρέπεται σε υποχρέωση αποζημιώσεως σε περίπτωση που δεν εκπληρώνεται από τον οφειλέτη».

119 Δεύτερον, δυνάμει του άρθρου 1147 του βελγικού αστικού κώδικα, «[ο] οφειλέτης καταδικάζεται, εφόσον συντρέχει περίπτωση, σε καταβολή αποζημιώσεως είτε για μη εκπλήρωση της παροχής είτε για καθυστέρηση στην εκτέλεση της παροχής, οσάκις δεν αποδεικνύει, έστω και αν είναι καλόπιστος, ότι ο λόγος της μη εκπλήρωσης δεν οφείλεται σε υπαιτιότητά του».

120 Από τις ως άνω διατάξεις προκύπτει ότι το γεγονός που θεμελιώνει τη συμβατική ευθύνη, κατά τον βελγικό αστικό κώδικα, είναι η μη εκτέλεση, εν όλω ή εν μέρει, της σύμβασης, η οποία καταλογίζεται σε έναν από τους συμβαλλομένους. Προκειμένου να επιδικαστεί αποζημίωση για τις ζημίες που προκλήθηκαν από τη μη εκτέλεση σύμβασης, ανεξαρτήτως του αν αυτές έχουν περιουσιακό ή μη χαρακτήρα, εναπόκειται στον ενάγοντα να αποδείξει την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της μη εκπλήρωσης των συμβατικών υποχρεώσεων και της επελθούσας ζημίας (βλ. απόφαση της 4ης Μαΐου 2017, Meta Group κατά Επιτροπής, T-744/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2017:304, σκέψη 270 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

121 Όπως υπογραμμίζει ο REA, χωρίς εξάλλου να αντικρούεται από την ενάγουσα, για την αποκατάσταση ζημίας απορρέουσας από σύμβαση πρέπει, στο πλαίσιο αυτό, να πληρούνται τρεις προϋποθέσεις, ήτοι η μη εκτέλεση της σύμβασης, η ζημία και ο αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της μη εκτέλεσης και της ζημίας (βλ. απόφαση της 4ης Μαΐου 2017, Meta Group κατά Επιτροπής, T-744/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2017:304, σκέψη 271 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

122 Όσον αφορά την πρώτη προϋπόθεση, διαπιστώνεται ότι, όπως προκύπτει από την εξέταση του πρώτου αιτήματος, ο REA αποφάσισε να αναστείλει τη σύμβαση επιχορήγησης TTD.EU κατά παράβαση του άρθρου 33.2.1, στοιχείο a, σημείο i, αυτής.

123 Επομένως, δεδομένου ότι οι τρεις προϋποθέσεις που μνημονεύονται στη σκέψη 121 ανωτέρω είναι σωρευτικές (απόφαση της 11ης Ιουνίου 2015, EMA κατά Επιτροπής, C-100/14 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2015:382, σκέψη 100), πρέπει να εξεταστεί αν πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις που μνημονεύονται στη σκέψη 121 ανωτέρω.

124 Όσον αφορά τη δεύτερη προϋπόθεση, η ενάγουσα ζητεί αποζημίωση τόσο για αποκατάσταση υλικής ζημίας όσο και για χρηματική ικανοποίηση ηθικής βλάβης.

125 Ειδικότερα, όσον αφορά την υλική ζημία, η ενάγουσα ζητεί να αποζημιωθεί για τις αρνητικές οικονομικές συνέπειες που, κατά την ίδια, απορρέουν από την αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU (βλ. σκέψη 107 ανωτέρω).

126 Μολονότι, βεβαίως, είναι πιθανό, κατόπιν της αναστολής της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU, η ενάγουσα να αναγκάστηκε να αναστείλει ή να ακυρώσει ορισμένες εκθέσεις, εργαστήρια, διασκέψεις και άλλες εκδηλώσεις που είχαν προγραμματιστεί για τον σκοπό της εκτέλεσης της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU, εντούτοις η ενάγουσα δεν αποδεικνύει ότι οι υλικές ζημίες τις οποίες επικαλείται πράγματι έλαβαν χώρα εν προκειμένω.

127 Συναφώς, επισημαίνεται ότι η ενάγουσα προσκομίζει την έκθεση του εντεταλμένου εμπειρογνώμονα που συντάχθηκε στις 7 Ιουλίου 2022.

128 Ωστόσο, στην έκθεση του εντεταλμένου εμπειρογνώμονα διευκρινίζεται ότι, κατά την ημερομηνία συντάξεώς της, «δεν [είχε] λάβει χώρα καμία πραγματική οικονομική ζημία ή δαπάνη: για παράδειγμα, δεν [είχε] καταβληθεί καμία προκαταβολή […], δεν [είχε] πληρωθεί καμία ποινική ρήτρα και καμία πληρωμή δεν [είχε] εκκαθαριστεί». Για τον λόγο αυτόν, η έκθεση του

εντεταλμένου εμπειρογνώμονα περιορίζεται να καταδείξει «τους δυνητικούς οικονομικούς, χρηματοοικονομικούς, περιουσιακούς και μη περιουσιακούς κινδύνους τους οποίους θα μπορούσε να αντιμετωπίσει η ενάγουσα κατόπιν της αναστολής».

129 Συνεπώς, στην έκθεση του εντεταλμένου εμπειρογνώμονα επισημαίνεται, ως παράδειγμα, ότι η Prodeca, δικαιούχος από την Ισπανία, «βρέθηκε σε κατάσταση κατά την οποία έπρεπε να παραιτηθεί από τη συμμετοχή της στην έκθεση τροφίμων και ποτών (China Food & Drinks Fair) του Chengdu, στην Κίνα, η οποία είχε αρχικά προγραμματιστεί για τον Μάρτιο και στη συνέχεια αναβλήθηκε για τον Απρίλιο και εν τέλει για τον Ιούλιο-Αύγουστο του 2022», ενώ είχε «ήδη επιβεβαιώσει την εκδήλωση στις αρχές Φεβρουαρίου 2022 και είχε καταβάλει στον διοργανωτή της εκδήλωσης προκαταβολή ύψους 33 500 ευρώ για να δεσμεύσει τη ζώνη στην οποία θα ήταν εγκατεστημένο το εκθεσιακό περίπτερο εμβαδού 85 τετραγωνικών μέτρων». Ωστόσο, μολονότι η ενάγουσα προσκομίζει μεν σχέδιο κοστολογημένης προσφοράς για να αποδείξει ότι η προκαταβολή των 33 500 ευρώ έπρεπε να καταβληθεί για την κράτηση της ζώνης όπου θα ήταν εγκατεστημένο το εκθεσιακό περίπτερο εμβαδού 85 τετραγωνικών μέτρων, εντούτοις δεν προσκομίζει κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ότι το ποσό αυτό πράγματι καταβλήθηκε.

130 Επιπλέον, η έκθεση του εντεταλμένου εμπειρογνώμονα απαριθμεί μια σειρά από προγραμματισμένες επαγγελματικές εκθέσεις, οι οποίες ακυρώθηκαν ή ανεστάλησαν στη συνέχεια. Ωστόσο, όσον αφορά ιδίως την εκδήλωση με τίτλο «ProWine Shangai», η έκθεση του εντεταλμένου εμπειρογνώμονα περιορίζεται στην εκτίμηση του δυνητικού κόστους, χωρίς να προσκομίζει έγγραφα που να αποδεικνύουν ότι όντως πραγματοποιήθηκαν οι εν λόγω δαπάνες. Ομοίως, η απόδειξη των αμιγώς ενδεικτικών δαπανών που υπολογίστηκαν για τη συμμετοχή της ενάγουσας στις λοιπές ακυρωθείσες εκδηλώσεις που μνημονεύονται στην έκθεση του εντεταλμένου εμπειρογνώμονα, όπως είναι οι «WineTo Asia Shenzhen», «Bellavita Chicago Expo», «Summer Fancy Food edition» και «Texom in Dallas», παρέχεται από ενημερωτικά φυλλάδια ή προγράμματα δραστηριοτήτων που δεν περιλαμβάνουν τιμολόγια αποδεικνύοντα ότι όντως πραγματοποιήθηκαν τα εν λόγω έξοδα.

131 Τέλος, όσον αφορά τον κατάλογο των εργαστηρίων, των εκδηλώσεων ηλεκτρονικού εμπορίου μεταξύ επιχειρήσεων, των σεμιναρίων, των επιμορφώσεων και των επικείμενων επαγγελματικών εκθέσεων που περιλαμβάνονται στην έκθεση του εντεταλμένου εμπειρογνώμονα, επισημαίνεται ότι πρόκειται για απλό κατάλογο εκδηλώσεων, ορισμένος αριθμός των οποίων πραγματοποιήθηκε, εξάλλου, πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της αναστολής, ο δε κατάλογος αυτός δεν συνοδεύεται από εκτίμηση, έστω ενδεικτική, του κόστους.

132 Επιπροσθέτως, η ενάγουσα, ερωτηθείσα συναφώς κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, αφού διευκρίνισε ότι η υλική ζημία την οποία επικαλέστηκε έπρεπε να θεωρηθεί ως ενεστώσα και ήδη προκληθείσα ζημία, δεν ήταν σε θέση να αναφέρει ποια έγγραφα της δικογραφίας μπορούσαν να αποδείξουν την προβαλλόμενη υλική ζημία και, ιδίως, τα έξοδα στα οποία φέρεται να είχε υποβληθεί λόγω της αναστολής της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU.

133 Επομένως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η ενάγουσα δεν αποδεικνύει ότι η υλική ζημία την οποία ισχυρίζεται ότι υπέστη λόγω της αναστολής της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU είχε πράγματι υλοποιηθεί κατά τον χρόνο καταθέσεως του δικογράφου της αγωγής. Όπως υποστηρίζει ο REA, η ενάγουσα στηρίζει τις αξιώσεις της σε απλές προβλέψεις, όπερ, εξάλλου, επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι η ενάγουσα δεν διευκρινίζει επακριβώς το ύψος της υλικής ζημίας για την οποία ζητεί αποζημίωση.

134 Όσον αφορά την ηθική βλάβη, η ενάγουσα ζητεί χρηματική ικανοποίηση για την προβαλλόμενη προσβολή της φήμης και της εικόνας της η οποία, κατά την ίδια, απορρέει από την αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU. Ωστόσο, δεν προσκομίζει κανένα αποδεικτικό στοιχείο προς τεκμηρίωση μιας τέτοιας βλάβης.

135 Τέλος και επικουρικώς, όσον αφορά την τρίτη προϋπόθεση για την ύπαρξη συμβατικής ευθύνης, διαπιστώνεται ότι η ενάγουσα δεν αποδεικνύει με βεβαιότητα αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της προσαπτόμενης στον REA συμπεριφοράς και των ζημιών που η ίδια ισχυρίζεται ότι υπέστη.

136 Ειδικότερα, όσον αφορά την προβαλλόμενη υλική ζημία, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η ζημία αυτή αποδεικνύεται (βλ. σκέψη 133 ανωτέρω), από την έκθεση του εντεταλμένου εμπειρογνώμονα προκύπτει ότι, «λόγω της πανδημίας COVID-19 και της επακόλουθης αναστολής των δραστηριοτήτων, […] το πρόγραμμα, από τη σύστασή του, ερχόταν αντιμέτωπο συνεχώς με τις νέες ανάγκες της αγοράς και τις αντικειμενικές δυσκολίες υλοποίησης των δραστηριοτήτων, λόγω της συνεχιζόμενης ανάγκης ακύρωσης και αναβολής εκδηλώσεων». Επομένως, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο ότι τουλάχιστον ένα μέρος των πρόσθετων δαπανών στις οποίες η ενάγουσα ισχυρίζεται ότι πρέπει να υποβληθεί λόγω της αναστολής της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU συνδέονται στην πραγματικότητα με την πανδημία COVID-19.

137 Όσον αφορά την ηθική βλάβη, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η βλάβη αυτή αποδεικνύεται (βλ. σκέψη 134 ανωτέρω), δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να συνδέεται με την ποινική έρευνα και όχι με την αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU.

138 Ως εκ τούτου, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, το τρίτο αίτημα πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

139 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι ο REA ηττήθηκε ως προς το ουσιώδες μέρος των αιτημάτων του, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της ενάγουσας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δέκατο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Η απόφαση του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Έρευνας (REA) με την οποία ανεστάλη η υπ' αριθ. 874904 σύμβαση επιχορήγησης για το έργο με τίτλο «European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU» και η οποία περιλαμβάνεται στην επιστολή του REA της 2ας Μαΐου 2022 είναι ανίσχυρη.**

2) **Καταργεί τη δίκη επί του δεύτερου αιτήματος με το οποίο ζητείται να υποχρεωθεί ο REA να άρει την αναστολή της υπ' αριθ. 874904 σύμβασης επιχορήγησης για το έργο με τίτλο «European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU».**

3) **Απορρίπτει κατά τα λοιπά την αγωγή.**

4) **Καταδικάζει τον REA στα δικαστικά έξοδα.**

Porchia Jaeger Madise

Nihoul Verschuur

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 11 Δεκεμβρίου 2024.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

Ιστορικό της διαφοράς 2

Πραγματικά περιστατικά και διαδικασίες που έλαβαν χώρα μετά την άσκηση της αγωγής 5

Αιτήματα των διαδίκων 6

Σκεπτικό 7

Επί της ρήτρας διαιτησίας 7

Επί του εφαρμοστέου δικαίου 7

Επί του πρώτου αιτήματος, με το οποίο ζητείται από το Γενικό Δικαστήριο να διαπιστώσει ότι η επιστολή επιβεβαίωσης της αναστολής της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU είναι ανίσχυρη . . 8

Επί του δεύτερου αιτήματος, με το οποίο ζητείται από το Γενικό Δικαστήριο να υποχρεώσει τον REA να άρει την αναστολή της σύμβασης επιχορήγησης TTD.EU 18

Επί του τρίτου αιτήματος, με το οποίο ζητείται να υποχρεωθεί ο REA να καταβάλει στην ενάγουσα το ποσό των 500 000 ευρώ ως αποζημίωση 18

Επί των δικαστικών εξόδων 22